Informatienota

Onderwerp
Effecten meicirculaire 2023 op Kadernota 2024

Datum
21 juni 2023

Aan
Gemeenteraad Urk

Zaaknummer
018447634

Van
College van Burgemeester en Wethouders

Informatienota

Op 31 mei 2023 hebben wij van het Rijk de meicirculaire ontvangen over de ontwikkeling van de uitkering uit het gemeentefonds. De circulaire bevat informatie over de actualisatie van het gemeentefonds op basis van de Voorjaarsnota 2023 en een structurele rijksbijdrage vanaf 2027. Met deze informatienota geven wij u inzicht in de effecten en wat dit betekent voor onze gemeente.

Gemeentefonds
Sinds mei 2022 is het gemeentefonds gesplitst in een vaststaand volumedeel en een loon- en prijsdeel. Per circulaire wordt het loon- en prijsdeel bijgesteld op basis van de laatste prognoses van het Centraal Planbureau (CPB) over de loon- en prijsontwikkeling.

Bijstelling gemeentefonds 2022
In 2022 is de inflatie aanzienlijk gestegen. Daarom heeft het kabinet bij de Najaarsnota 2022 besloten om éénmalig een structurele prijsbijstelling over 2022 uit te keren.

Structurele rijksbijdrage vanaf 2027
Vooruitlopend op een nieuwe financieringssystematiek heeft het kabinet in de septembercirculaire 2022 éénmalig € 1 miljard beschikbaar gesteld voor 2026. Dit bedrag is in de meicirculaire 2023 vanaf 2027 structureel opgenomen.

Nieuwe financieringssystematiek
In het coalitieakkoord heeft het kabinet een nieuwe financieringssystematiek voor medeoverheden aangekondigd. Het doel is een stabiele(re) financiering en meer autonomie voor medeoverheden. De nieuwe financieringssystematiek houdt in dat de volumeontwikkeling van het gemeentefonds vanaf 2027 wordt gebaseerd op een historisch gemiddelde van de ontwikkeling van het bruto binnenlands product (bbp). In de meicirculaire is de nieuwe financieringssystematiek nog niet verwerkt. Dit betekent voor alle gemeenten dat er nog onduidelijkheid en onzekerheid is voor het opstellen van een sluitende meerjarenbegroting. Hopelijk is er meer informatie beschikbaar in de septembercirculaire.

Jeugdzorg
Het Rijk en de VNG hebben dit jaar een financieel akkoord bereikt voor de Hervormingsagenda Jeugd. In de meicirculaire worden voor jeugdzorg voor alleen 2024 en 2025 middelen beschikbaar gesteld. Er zijn middelen gereserveerd voor 2026 en verder. Het beschikbaar stellen van deze middelen voor de jaren 2026 en verder vindt plaats na het advies van de deskundigencommissie en de besluitvorming daarover. Daarnaast speelt ook de besparing die is opgenomen in het coalitieakkoord van het Rijk.

Eigen bijdrage WMO
Het abonnementstarief voor de WMO wordt afgeschaft. Hiervoor in de plaats komt een inkomensafhankelijke eigen bijdrage. Niet alleen voor huishoudelijke hulp, zoals aangegeven in het coalitieakkoord van het Rijk, maar voor alle WMO-voorzieningen. Dit betekent dat er vanaf 2026

een korting van toepassing is op de algemene uitkering, die door een eigen bijdrage moet worden ingevuld.

Overzicht financiële effecten meicirculaire voor de gemeente Urk.

Mei circulaire (lopende prijzen)	2023	2024	2025	2026	2027
Totale Algemene Uitkering	**-34.736.354**	**-37.796.004**	**-40.073.451**	**-37.877.422**	**-39.538.750**
Geraamd in begroting	-34.671.069	-36.976.207	-38.734.744	-37.403.407	-37.403.407
Bruto saldo (- = voordelig)	**-65.285**	**-819.797**	**-1.338.707**	**-474.015**	**-2.135.343**

Gevolgen meicirculaire voor autonome ontwikkelingen kadernota
Een aantal van de autonome ontwikkelingen heeft een directe relatie met de mutaties vanuit de meicirculaire. Dit betreft o.a. de stelposten voor loon- en prijsontwikkeling (LPO). In het onderstaande overzicht staan deze wijzigingen aangegeven.

Autonome ontwikkelingen (nav meicirculaire)	2024	2025	2026	2027
Algemene uitkering gemeentefonds (meicirculaire)	-819.797	-1.338.707	-474.015	-2.135.343
Loonmutatie (meicirculaire)	775.895	427.596	30.262	888.793
Prijsmutatie (meicirculaire)	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.
Stelpost overige opbrengsten	-24.795	13.027	55.629	-34.184
Eigen bijdrage WMO	p.m.	p.m.	-160.000	-160.000
Subtotaal	**-68.697**	**-898.084**	**-548.124**	**-1.440.735**

De hoogte van de algemene uitkering is berekend voor de gemeente Urk op basis van de meicirculaire. Gebruikelijk is dat de stelposten voor loon- en prijsontwikkeling dan ook berekend worden.

De ontwikkeling van de salariskosten is nu berekend met als uitgangspunt de door het Rijk aangegeven meerjarige loonontwikkeling. Daardoor wordt de stelpost loonmutatie aangevuld.

De stelpost prijsmutatie kan niet aangevuld worden vanuit de meicirculaire. Oorzaak daarvan is dat de meerjarige begroting nog niet sluitend is. Wel heeft de gemeente Urk vanuit eerder circulaires nog een meerjarige stelpost voor prijsmutatie in de begroting staan.

De stelpost overige opbrengsten kan ook bijgesteld worden. Dit betreft o.a. leges, huren en pachten.

Vanaf 2026 wordt de inkomensafhankelijke eigen bijdrage WMO weer ingevoerd. Deze bijdrage is voorlopig ingeschat op € 160.000 vanaf 2026.

Gewijzigd saldo begroting
De verwerking van de autonome ontwikkelingen op basis van de meicirculaire levert het volgende meerjarige beeld op.

Meerjarenbegroting	2024	2025	2026	2027
Begrotingssaldo vanuit meerjarenbegroting 2023	-2.568.448	-1.955.792	1.467.558	1.467.558
Structurele mutatie 2e tussenrapportage 2022	156.177	116.084	116.084	116.084
Verlichting Westermeerdijk (raadsbesluit 23-2-2023)	9.000	9.000	9.000	9.000
Meerjarig Onderhouds- en Duurzaamheidsplan gebouwen (raadsbesluit 25-5-2023)	670.000	795.000	804.000	822.000
Autonome ontwikkelingen kadernota 2024	-653.199	-657.540	-704.399	-859.456
Autonome ontwikkelingen nav meicirculaire	-68.697	-898.084	-548.124	-1.440.735
Startpositie meerjarenbegroting 2023-2026	**-2.455.167**	**-2.591.332**	**1.144.120**	**114.452**
Nieuwe ontwikkelingen	1.782.153	1.430.053	969.053	959.053
Ontwikkelingen investeringen (afschrijvingen)		143.000	143.000	143.000
Taakstelling analyse jaarrekening	-1.000.000	-1.000.000	-1.000.000	-1.000.000
Gewijzigd saldo begroting	**-1.673.014**	**-2.018.279**	**1.256.173**	**216.505**

Conclusie

De meicirculaire 2023 heeft een positief effect op de in de Kadernota 2024 opgenomen meerjarenbegroting. De eerste 2 jaren (2024 en 2025) blijven ruim sluitend. Het derde jaar (2026) kent nog steeds een aanzienlijk tekort, maar 2027 toont nu een overzichtelijk tekort van ruim 2 ton. Dit is een behoorlijke verbetering ten opzichte van het in de kadernota opgenomen tekort van ruim € 1,6 miljoen. Voor het dekken van het tekort in 2026 zien we incidentele mogelijkheden binnen onze ruime algemene reserve.

Ons college gaat de komende periode uitvoering geven aan de invulling van de in de Kadernota opgenomen taakstelling van € 1 miljoen op basis van de analyse van de jaarrekening en het nu nog geprognosticeerde tekort van € 216.505. In oktober 2023 bieden wij u een sluitende meerjarenbegroting aan. We hopen daarbij dat in de septembercirculaire 2023 duidelijkheid wordt gegeven over de nieuwe financieringssystematiek en zijn benieuwd naar het definitieve toezichtkader van de provincie voor de Begroting 2024.